

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH
ORAZ
W PRZYPADKU ZAGROŻENIA UCZNIĄ DEMORALIZACJĄ
OBOWIĄZUJĄCE
W PUBLICZNEJ SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 31
IM. KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO W RADOMIU**

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe
- Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 października 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2018 poz. 2140)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179 poz. 1485 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
- Statut Publicznej Szkoły Podstawowej nr 31 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Radomiu.

Forma zapoznania się z obowiązującymi procedurami.

1. Wszyscy pracownicy szkoły mają obowiązek zapoznania się z procedurami postępowania w sytuacjach kryzysowych oraz w przypadku zagrożenia ucznia demoralizacją obowiązującymi w szkole.
2. Z obowiązującymi procedurami zostają zapoznani rodzice – w trakcie zebrań, a uczniowie - podczas zajęć z wychowawcą.
3. Znajomość procedur zostaje poświadczona pisemnie.

W sytuacji, gdy świadkiem zdarzenia lub sytuacji kryzysowej jest nauczyciel pełniący w danym momencie opiekę nad grupą uczniów wyznacza ucznia lub uczniów (w pierwszej kolejności z samorządu klasowego), który powiadomi o zdarzeniu Dyrektora Szkoły lub wezwie pielęgniarkę.

W sytuacji ogłoszenia ewakuacji w szkole obowiązuje bezwzględny zakaz komunikowania się za pomocą telefonów komórkowych.

W dużej liczbie przypadków wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa fizycznego niezbędne jest wezwanie odpowiednich służb drogą telefoniczną. Procedura wezwania powinna odbywać się zgodnie z poniższym schematem:

1. wybranie numeru odpowiedniej służby. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podanie następujących informacji:

- rodzaj stwierdzonego zagrożenia
- nazwę i adres szkoły
- imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję
- telefon kontaktowy
- zrealizowane dotąd działania w reakcji na zagrożenie

2. potwierdzenie przyjęcie zgłoszenia i zapisanie danych przyjmującego zgłoszenie.

O zagrożeniu należy bezzwłocznie poinformować odpowiednie służby:

- Policja 997
- Straż Pożarna 998
- Pogotowie Ratunkowe 999
- Europejski Telefon Alarmowy obowiązującym na terenie całej Unii Europejskiej 112
- Pogotowie Energetyczne 991
- Pogotowie Gazowe 992
- Pogotowie Ciepłownicze 993
- Pogotowie Wodno-Kanalizacyjne 994
- Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego 987
- Infolinia Policji (połączenie bezpłatne) 800 120 226.

Sytuacje uznawane za kryzysowe, wymagające interwencji omówione w dokumencie.

I. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA POŻAREM, WYBUCEM I ZATRUCIEM.	6
II. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK STWIERDZENIA NA TERENIE SZKOŁY PODEJRZANYCH PRZEDMIOTÓW LUB SUBSTANCJI BĘDĄCYCH W POSIADANIU UCZNIÓW.....	7
III. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK OBECNOŚCI NA TERENIE SZKOŁY OSÓB NIEPOŻĄDANYCH, ZACHOWUJĄCYCH SIĘ NIEWŁAŚCIWIE, WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA Z BRONIĄ LUB OBECNOŚCI ZWIERZĄT ZAGRAŻAJĄCYCH BEZPIECZEŃSTWU UCZNIÓW.	8
A. Osoby trzecie bezzasadnie przebywające na terenie szkoły lub osoby zachowujące się niewłaściwie na terenie szkoły.	8
B. Wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. „aktywny strzelec”.....	8
C. Bezpośredni kontakt z napastnikiem.....	9
D. Zwierzę bez opieki właściciela na terenie szkoły.	9
IV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK STWIERDZENIA USZKODZENIA LUB ZNISZCZENIA MIENIA SZKOLNEGO.	10
V. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK KRADZIEŻY LUB WYMUSZENIA NA TERENIE SZKOŁY.	11
VI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POSIADANIA PRZEZ UCZNIÓW NARZĘDZI, PRZEDMIOTÓW I SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH ORAZ SUBSTANCJI UZALEŻNIAJĄCYCH.....	12
VII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCA WYPADKU PODCZAS ZAJĘĆ SZKOLNYCH, ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH ORAZ PODCZAS PRZERW ŚRÓDLEKCYJNYCH.	13
VIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK NAGŁEJ NIEDYSPOZYCJI ZDROWOTNEJ UCZNIĄ, ZASŁABNIĘCIA.....	14
IX. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI NAGŁEJ NIEDYSPOZYCJI, ZASŁABNIĘCIA, UTRATY PRZYTOMNOŚCI LUB WYPADKU, KTÓREMU ULEGŁ NAUCZYCIEL SPRAWUJĄCY OPIEKĘ NAD UCZNIAMI.....	15
X. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK UŻYWANIA PRZEZ UCZNIÓW SUBSTANCJI ODURZAJĄCYCH I UZALEŻNIAJĄCYCH (NIKOTYNA, ALKOHOL, NARKOTYKI, LEKI PSYCHOTROPOWE, TZW. DOPALACZE ITP.).....	16
A. Postępowanie w sytuacji podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub środków odurzających.	16

B.	Postępowanie w sytuacji posiadania bądź stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia..	16
XI.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK SAMOWOLNEGO ODDALENIA SIĘ UCZNIĄ ZE SZKOŁY W CZASIE ZAJĘĆ LEKCYJNYCH, POZALEKCYJNYCH, WYCIECZEK I WYJŚĆ.	17
A.	Ucieczka ucznia ze szkoły w czasie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych.	17
B.	Wagary, powtarzające się nieusprawiedliwione nieobecności na lekcjach.	17
C.	Oddalenie się ucznia od grupy w czasie wycieczki szkolnej na terenie miasta i poza miejsmem zamieszkania.	18
D.	Samowolne oddalenie się dziecka ze świetlicy.	18
XII.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK NIEODEBRANIA DZIECKA PO ZAKOŃCZENIU ZAJĘĆ LEKCYJNYCH, POZALEKCYJNYCH LUB ZE ŚWIETLICY SZKOLNEJ PRZEZ RODZICÓW/OPIEKUNÓW.	19
XIII.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK PODEJRZENIA, ŻE RODZIC/OPIEKUN ZGŁOSIŁ SIĘ PO DZIECKO W STANIE UNIEMOŻLIWIAJĄCYM ZAPEWNIENIE DZIECKU BEZPIECZEŃSTWA (POD WPŁYWEM ALKOHOLU LUB ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH).	20
XIV.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK BRAKU KONTAKTU Z RODZICAMI/OPIEKUNAMI PRAWNYMI UCZNIĄ.	21
XV.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK ZACHOWANIA UCZNIĄ UNIEMOŻLIWIAJĄCEGO PROWADZENIE LEKCJI (WULGARNE ZACHOWANIE W STOSUNKU DO RÓWIEŚNIKÓW I NAUCZYCIELI, GŁOŚNE ROZMOWY, CHODZENIE PO SALI, BRAK REAKCJI NA POLECENIA NAUCZYCIELA ITP.).....	22
XVI.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI AGRESYWNEGO ZACHOWANIA UCZNIĄ WOBEC RÓWIEŚNIKÓW, NAUCZYCIELI I INNYCH PRACOWNIKÓW SZKOŁY ORAZ OSÓB PRZEBYWAJĄCYCH W SZKOLE.	23
A.	Zachowania agresywne uczniów i innych osób nieletnich w stosunku do rówieśników. 23	
B.	Postępowanie wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa, (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.)	23
C.	Postępowanie w przypadku agresji ucznia wobec nauczyciela, pracownika szkoły, innych osób dorosłych przebywających w szkole.	24
XVII.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ, KTÓRY STAŁ SIĘ OFIARĄ CZYNU KARALNEGO.	25
A.	Postępowanie wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego w szkole.....	25
B.	Postępowanie wobec ofiar przemocy fizycznej i psychicznej w rodzinie.	25
C.	Postępowanie wobec ofiar i sprawców cyberprzemocy.....	25
D.	Postępowanie w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa cyfrowego ucznia („konta” związane z działalnością szkoły).	26

E. Postępowanie w przypadku wystąpienia przypadku pedofilii lub molestowania w szkole.	26
F. Postępowanie w sytuacji wystąpienia przypadków niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole.	27
XVIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA PRZYPADKÓW ROZPOWSZECHNIANIA PORNOGRAFII W SZKOLE PRZEZ UCZNIĄ.....	28
XIX. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POWZIĘCIA INFORMACJI, ŻE UCZEŃ ZAMIERZA POPEŁNIĆ SAMOBÓJSTWO (INFORMACJA OD SAMEGO UCZNIĄ, KOLEGÓW, RODZINY, OSÓB POSTRONNYCH).	29

I. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA POŻAREM, WYBUCEM I ZATRUCIEM.

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, będący świadkiem zdarzenia, ustala podstawowe okoliczności zagrożenia i ocenia wstępnie jego możliwe skutki.
2. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły podejmuje czynności mające na celu odizolowanie uczniów od źródła zagrożenia i w razie potrzeby udziela pierwszej pomocy osobom uczestniczącym w zdarzeniu.
3. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły powiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły.
  - a) w przypadku, gdy zagrożenie ma miejsce podczas lekcji lub zajęć pozalekcyjnych organizowanych w szkole nauczyciel prowadzący wyznacza ucznia odpowiedzialnego za powiadomienie o zdarzeniu Dyrektora Szkoły, który zarządza ewakuację.
  - b) Dyrektor Szkoły powierza opiekę nad uczniem, który powiadomił o zagrożeniu jednemu z pracowników szkoły.
  - c) pod opieką pracownika szkoły uczeń ten wychodzi na miejsce zbiórki i tam doprowadzany jest do swojej klasy. Odpowiedzialność za niego przejmuje ponownie prowadzący zajęcia.
4. Dyrektor Szkoły lub upoważniona przez niego osoba powiadamia o zdarzeniu odpowiednie służby ratunkowe (Policję, Straż Pożarną, Pogotowie Ratunkowe).
5. Osoby odpowiedzialne, wyznaczone przez dyrektora organizują ewakuację zgodnie z przepisami BHP i przeciwpożarowymi.

II. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK STWIERDZENIA NA TERENIE SZKOŁY PODEJRZANYCH PRZEDMIOTÓW LUB SUBSTANCJI BĘDĄCYCH W POSIADANIU UCZNIÓW.

Za podejrzane należy uznać przedmioty lub substancje o nieznanym pochodzeniu, np. przypominające narkotyki, materiał wybuchowy, żrący, nieznaną substancję chemiczną. itp.

1. Nauczyciel lub pracownik szkoły zabezpiecza tymczasowo dostęp uczniów do miejsca, w którym znaleziono przedmioty lub substancje podejrzane.
2. Nie należy dotykać, otwierać i przesuwać podejrzanego pakunku.
3. Nauczyciel lub upoważniony pracownik szkoły zawiadamia dyrektora szkoły.
4. Dyrektor szkoły oddelegowuje pracownika szkoły do zabezpieczenia miejsca zdarzenia do czasu przybycia odpowiednich służb.
5. Dyrektor szkoły lub upoważniony pracownik szkoły zawiadamia odpowiednie służby: Policję, Straż Pożarną i wydaje decyzję o ewentualnej ewakuacji uczniów z budynku szkoły.

III. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK OBECNOŚCI NA TERENIE SZKOŁY OSÓB NIEPOŻĄDANYCH, ZACHOWUJĄCYCH SIĘ NIEWŁAŚCIWIE, WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA Z BRONIĄ LUB OBECNOŚCI ZWIERZĄT ZAGRAŻAJĄCYCH BEZPIECZEŃSTWU UCZNIÓW.

A. Osoby trzecie bezzasadnie przebywające na terenie szkoły lub osoby zachowujące się niewłaściwie na terenie szkoły.

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który stwierdził bezzasadny fakt przebywania osoby trzeciej w szkole prosi o opuszczenie jej terenu, a w przypadku odmowy zawiadamia pracowników obsługi lub dyrektora szkoły.
2. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który stwierdził niewłaściwe zachowanie osoby trzeciej przebywającej w szkole stosuje słowne upomnienie, a w przypadku braku reakcji prosi o opuszczenie jej terenu i zawiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły.
3. W przypadku braku reakcji dyrektor szkoły zawiadamia Policję lub Straż Miejską.

B. Wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. „aktywny strzelec”.

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który nie miał szansy na ucieczkę powinien ukryć się, zamknąć drzwi na klucz (zabarykadować się).
2. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, powinien starać się wyciszyć i uspokoić uczniów oraz zaopiekuj się uczniami ze SPE i uczniami, którzy potrzebują pomocy.
3. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, nakazuje bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony oraz zachować ciszę i spokój nawet w sytuacji, gdy padną strzały.
4. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły informuje policję wysyłając informację tekstową - SMS o zaistniałej sytuacji.
5. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły zasłania okno i gasi światło.
6. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły zakazuje przemieszczania się, nakazuje pozostanie poniżej linii okien i poza światłem drzwi oraz zejście z linii strzału (położenie się na podłodze).
7. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły nie otwiera nikomu drzwi - interweniujące oddziały policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne do przekazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi.
8. W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia nauczyciel lub inny pracownik szkoły podejmuje walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia.

C. Bezpośredni kontakt z napastnikiem.

1. Należy wykonywać bezwzględnie polecenia napastnika i na jego żądanie oddać przedmioty osobiste, np. telefon.
2. Należy poinformować o niemożności wykonania jakiegoś polecenia.
3. Należy unikać kontaktu wzrokowego z terrorystą.
4. Nie wolno odwracać się plecami do napastnika.
5. Nie należy zwracać na siebie uwagi.
6. Nie wolno lekceważyć napastnika, być agresywnym wobec niego i go oszukiwać.
7. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły powinien uspokoić uczniów, zawsze zwracać się do nich po imieniu oraz poinformować napastnika o uczniach ze schorzeniami.
8. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły powinien zawsze pytać napastnika o pozwolenie, np. gdy chce się zwrócić do uczniów lub podjąć jakąś inną aktywność.
9. Należy zawsze korzystać z dobrej woli terrorysty.

D. Zwierzę bez opieki właściciela na terenie szkoły.

1. Nauczyciel lub pracownik szkoły będący świadkiem zdarzenia izoluje dzieci od zwierzęcia (dzieci nie wychodzą z klasy, a gdy są na boisku na polecenie nauczycieli dyżurujących wracają do budynku szkoły).
2. Nauczyciel lub pracownik szkoły będący świadkiem zdarzenia zawiadamia pracownika obsługi.
3. Pracownik obsługi informuje dyrekcję szkoły i podejmuje działania zmierzające do odizolowania zwierzęcia.
4. Pracownik obsługi lub osoba wyznaczona przez dyrektora wzywa Straż Miejską, ewentualnie służby weterynaryjne.

IV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK STWIERDZENIA USZKODZENIA LUB ZNISZCZENIA MIENIA SZKOLNEGO.

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły będący świadkiem zdarzenia podejmuje interwencję mającą na celu powstrzymanie dalszych działań sprawców, a następnie powiadamia wychowawcę lub pedagoga.
2. W przypadku braku ustalenia sprawcy, osoba stwierdzająca uszkodzenie mienia ustala podstawowe okoliczności zdarzenia, a następnie informuje wychowawcę lub pedagoga.
3. Wychowawca, a w przypadku jego nieobecności pedagog przeprowadza rozmowę dyscyplinującą ze sprawcą zdarzenia, ustala sposób jego ukarania i sporządza notatkę.
4. Wychowawca lub pedagog informuje o zdarzeniu rodziców/opiekunów prawnych sprawcy oraz dyrekcję szkoły, którzy ustalają sposób i termin naprawienia szkody.
5. W przypadku stwierdzenia dużej szkody pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły podejmuje decyzję o zawiadomieniu policji.

V. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK KRADZIEŻY LUB WYMUSZENIA NA TERENIE SZKOŁY.

1. Nauczyciel prowadzący zajęcia lub wychowawca, po otrzymaniu informacji od ucznia o kradzieży lub wymuszeniu, przeprowadza z poszkodowanym i świadkami rozmowę w celu ustalenia okoliczności zdarzenia i o zaistniałym fakcie powiadamia natychmiast Dyrektora Szkoły.
2. Nauczyciel podejmuje działania zmierzające do zwrotu skradzionego mienia poszkodowanemu, z wyłączeniem jednak przeszukania domniemanego sprawcy. Należy zażądać, aby uczeń przekazał skradzioną rzecz, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży oraz przekazał inne przedmioty budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną rzeczą - w obecności innej osoby, np. wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego, psychologa, dyrektora lub innego pracownika szkoły (należy pamiętać, że pracownik szkoły nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia. Może to zrobić tylko Policja).
3. Nauczyciel, który podjął wstępną interwencję, przekazuje informację o zdarzeniu wychowawcy klasy poszkodowanego i sprawcy, a w przypadku jego nieobecności pedagogowi.
4. Wychowawca lub pedagog, jeżeli istnieje taka konieczność, kontynuują wyjaśnianie okoliczności zdarzenia.
5. Wychowawca lub pedagog przeprowadza rozmowę ze sprawcą zdarzenia oraz jego rodzicami/ opiekunami prawnymi. Rozmowa obejmuje informacje o ustalonych okolicznościach zdarzenia, ustalenie formy i terminu zwrotu skradzionego mienia, sposób ukarania sprawcy.
6. Wychowawca lub pedagog przeprowadza rozmowę z poszkodowanym i jego rodzicami/ opiekunami prawnymi przekazując ustalenia podjęte podczas spotkania ze sprawcą i jego rodzicami/ opiekunami prawnymi.
7. W uzasadnionym przypadku pedagog i wychowawca w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły podejmują decyzję o zawiadomieniu policji. O tym fakcie informują rodziców/prawnych opiekunów poszkodowanego i sprawcy.

VI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POSIADANIA PRZEZ UCZNIÓW NARZĘDZI, PRZEDMIOTÓW I SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH ORAZ SUBSTANCJI UZALEŻNIAJĄCYCH.

Niebezpieczne narzędzia, przedmioty i substancje:

Za przedmioty niebezpieczne uważa się: scyzoryki i noże, duże metalowe sygnety, łańcuchy, szpikulce, kije, lasery, gaz, straszaki broni, pałki gumowe lub plastikowe oraz inne niebezpieczne przedmioty, substancje chemiczne łatwopalne, wybuchowe i żrące, narkotyki, alkohol, nikotynę, leki psychotropowe, tzw. „dopalacze”.

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który jest świadkiem posiadania przez ucznia niedozwolonego narzędzia lub substancji, nakłania go do oddania niebezpiecznego przedmiotu i podejmuje działanie zmierzające do jego zabezpieczenia (zachowując środki ostrożności deponuje w sekretariacie, gabinecie pedagoga lub zabezpiecza pomieszczenie, w którym znajduje się przedmiot przed dostępem innych uczniów).
2. Jeżeli uczeń nie chce oddać przedmiotu lub substancji nauczyciel interweniujący natychmiast powiadamia wychowawcę, pedagoga, a w uzasadnionych sytuacjach dyrektora szkoły.
3. Wychowawca bądź pedagog odbiera niebezpieczny przedmiot, przeprowadza rozmowę z uczniem wyjaśniając przyczyny przyniesienia tego przedmiotu, pouczając o groźącym niebezpieczeństwie oraz informując o sposobie ukarania.
4. Wychowawca lub pedagog informuje o zdarzeniu rodziców/ opiekunów prawnych ucznia, wzywa ich do szkoły i jeżeli jest to prawnie możliwe, oddaje przedmiot oraz sporządza notatkę.
5. W przypadku, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie, że jest to narkotyk, substancja lub przedmiot zagrażający zdrowiu i życiu dyrektor szkoły, pedagog lub interweniujący nauczyciel wzywa policję.

VII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCA WYPADKU PODCZAS ZAJĘĆ SZKOLNYCH, ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH ORAZ PODCZAS PRZERW ŚRÓDLEKCYJNYCH.

Wypadek ucznia – nagłe zdarzenie powodujące uraz, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło w czasie pozostawiania ucznia pod opieką szkoły: na terenie szkoły lub poza terenem szkoły (wycieczki, wyjścia pod opieką nauczycieli, „zielona szkoła” itp.).

1. Nauczyciel będący świadkiem wypadku lub nauczyciel, który zostanie poinformowany o wypadku, niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, udziela pierwszej pomocy, wzywa (przez wyznaczoną osobę) pielęgniarkę szkolną, a w razie zagrożenia zdrowia i życia wzywa pogotowie ratunkowe.
2. Nauczyciel lub pielęgniarka szkolna o wypadku niezwłocznie powiadamia rodziców/opiekunów prawnych ucznia oraz Dyrektora Szkoły.
3. Nauczyciel informuje o okolicznościach wypadku pielęgniarkę, która sporządza notatkę.
4. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone i wyprowadza pozostałe dzieci z pomieszczenia. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin przez zespół powypadkowy.
5. O każdym wypadku ciężkim Dyrektor Szkoły zawiadamia niezwłocznie organ prowadzący i współpracującego ze szkołą pracownika służby bhp.
6. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym Dyrektor Szkoły zawiadamia niezwłocznie prokuratora, policję i kuratora oświaty.
7. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, Dyrektor Szkoły zawiadamia niezwłocznie Państwowego Inspektora Sanitarnego.
8. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie.

VIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK NAGŁEJ NIEDYSPOZYCJI ZDROWOTNEJ UCZNIĄ, ZASŁABNIĘCIA.

Nagła niedyspozycja zdrowotna ucznia – gorączka, dolegliwości żołądkowe, dolegliwości bólowe, duszności, krótkotrwałe omdlenia i zasłabnięcia.

1. Nauczyciel prowadzący zajęcia lub nauczyciel dyżurujący dokonuje wstępnej oceny sytuacji, zapewnia uczniowi opiekę i udziela pierwszej pomocy, a w razie potrzeby poprzez wyznaczonego ucznia wzywa pielęgniarkę szkolną.
2. Pielęgniarka określa stan zdrowia ucznia i w razie konieczności informuje rodziców dziecka oraz ustala dalszą opiekę nad dzieckiem.
3. W przypadku nieobecności pielęgniarki nauczyciel powiadamia o zaistniałej sytuacji Dyrektora Szkoły poprzez wyznaczonego ucznia. Dyrektor powiadamia rodziców/prawnych opiekunów i ustala sposób odebrania dziecka ze szkoły.
4. Do momentu odebrania przez rodziców/ opiekunów prawnych lub przyjazdu pogotowia uczeń pozostaje pod opieką nauczyciela lub innej osoby wyznaczonej przez Dyrektora Szkoły.
5. W przypadku, gdy istnieje obawa, że zagrożone jest zdrowie i życie dziecka nauczyciel wzywa pogotowie ratunkowe, zawiadamia Dyrektora Szkoły, rodziców/opiekunów prawnych ucznia.

**IX. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI NAGLEJ
NIEDYSPOZYCJI, ZASŁABNIĘCIA, UTRATY PRZYTOMNOŚCI
LUB WYPADKU, KTÓREMU ULEGŁ NAUCZYCIEL
SPRAWUJĄCY OPIEKĘ NAD UCZNIAMI.**

1. W przypadku, gdy podczas prowadzenia zajęć nauczyciel odczuwa znaczne pogorszenie samopoczucia informuje o tym fakcie uczniów i poprzez wyznaczonego ucznia wzywa pielęgniarkę szkolną, a w przypadku jej nieobecności innego nauczyciela lub pracownika szkoły, który przejmuje opiekę nad uczniami i wzywa pomoc.
2. W sytuacji zasłabnięcia, utraty przytomności przez nauczyciela lub gdy nauczyciel ulega wypadkowi podczas lekcji, przewodniczący klasy wyznacza osobę odpowiedzialną za wezwanie pomocy – pielęgniarki szkolnej lub innego pracownika szkoły oraz w miarę możliwości udziela nauczycielowi pierwszej pomocy.
3. Uczniowie do czasu przybycia innej osoby dorosłej słuchają poleceń przewodniczącego klasy.

X. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK UŻYWANIA PRZEZ UCZNIÓW SUBSTANCJI ODURZAJĄCYCH I UZALEŻNIAJĄCYCH (NIKOTYNA, ALKOHOL, NARKOTYKI, LEKI PSYCHOTROPOWE, TZW. DOPALACZE ITP.)

A. Postępowanie w sytuacji podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub środków odurzających.

1. Nauczyciel w miarę możliwości odizolowuje ucznia od innych dzieci.
2. Nauczyciel informuje o zdarzeniu pedagoga, wychowawcę i dyrektora szkoły.
3. Pedagog, wychowawca lub dyrektor informuje rodziców/opiekunów prawnych ucznia i wzywa do szkoły. W przypadku odmowy przyjazdu rodziców lub niemożności skontaktowania się z rodzicami /prawnymi opiekunami, zawiadamia policję.
4. W przypadku istnienia podejrzenia o zagrożeniu zdrowia i życia ucznia pedagog, nauczyciel lub dyrektor szkoły wzywa karetkę pogotowia i policję.
5. Pedagog odnotowuje zdarzenie w dokumentacji pedagoga szkoły.
6. Wychowawca i pedagog przeprowadzają rozmowy z uczniem i jego rodzicami/opiekunami prawnymi. Rozmowa obejmuje informacje o ustalonych okolicznościach zdarzenia, konsekwencjach zażywania środków odurzających, formie ukarania ucznia.
7. W uzasadnionym przypadku pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły powiadamia policję.

B. Postępowanie w sytuacji posiadania bądź stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia.

1. Nauczyciel nakazuje uczniowi zwrot tytoniu i informuje o zdarzeniu wychowawcę klasy.
2. Wychowawca powiadamia o zdarzeniu rodziców /prawnych opiekunów ucznia oraz odnotowuje fakt w dokumentacji.
3. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem przeprowadza rozmowy z uczniem i jego rodzicami/ opiekunami prawnymi. Rozmowa obejmuje informacje o ustalonych okolicznościach zdarzenia, konsekwencjach palenia tytoniu, formie ukarania ucznia.

XI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK SAMOWOLNEGO ODDALENIA SIĘ UCZNIĄ ZE SZKOŁY W CZASIE ZAJĘĆ LEKCYJNYCH, POZALEKCYJNYCH, WYCIECZEK I WYJŚĆ.

A. Ucieczka ucznia ze szkoły w czasie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych.

1. Nauczyciel, który stwierdził fakt ucieczki ucznia odnotowuje nieobecność w dzienniku lekcyjnym i powiadamia telefonicznie rodziców/opiekunów prawnych ucznia. O zaistniałym fakcie informuje wychowawcę klasy.
2. Wychowawca przeprowadza rozmowy z uczniem i jego rodzicami/ opiekunami prawnymi i odnotowuje ten fakt w dokumentacji. Rozmowa ma na celu ustalenie przyczyn ucieczki z lekcji oraz przekazanie informacji o konsekwencjach takiego postępowania i formie ukarania ucznia.
3. W przypadku utrudnionego kontaktu z rodzicami/ opiekunami prawnymi ucznia wychowawca wzywa ich do szkoły listem poleconym, którego kserokopię zachowuje.
4. Jeżeli problem powtarza się, wychowawca informuje pedagoga szkolnego, który przeprowadza ponowną rozmowę z uczniem i jego rodzicami/opiekunami prawnymi.
5. W przypadku braku poprawy zachowania lub braku zainteresowania ze strony rodziców/opiekunów prawnych pedagog w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły podejmuje inne, przewidziane prawem czynności.
6. Powtarzające się ucieczki pedagog zgłasza do sądu rodzinnego.

B. Wagary, powtarzające się nieusprawiedliwione nieobecności na lekcjach.

Wszystkie godziny nieusprawiedliwione w terminie - uważane są za wagary.

1. Wychowawca w przypadku opuszczania przez ucznia pojedynczych lekcji lub całych dni bez usprawiedliwienia każdorazowo informuje rodzica/prawnego opiekuna o absencji i ustala przyczynę nieobecności.
2. W przypadku utrudnionego kontaktu z rodzicami/opiekunami prawnymi ucznia wychowawca wzywa ich do szkoły listem poleconym, którego kserokopię zachowuje.
3. Wychowawca przeprowadza rozmowy z uczniem i jego rodzicami/opiekunami prawnymi i odnotowuje ten fakt w dokumentacji pedagoga szkolnego. Rozmowa ma na celu przekazanie informacji o konsekwencjach opuszczania zajęć lekcyjnych, formie ukarania ucznia oraz zobowiązanie rodziców/ opiekunów prawnych do większej kontroli nad dzieckiem.
4. Jeżeli został przez sąd przydzielony kurator społeczny, wychowawca powiadamia powyższej absencji ucznia również kuratora, a fakt odbycia rozmowy odnotowuje w dokumentacji.
5. Jeżeli sytuacja powtarza się, wychowawca informuje dyrektora szkoły, który wzywa rodzica do spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego, wysyłając pisemne wezwanie listem poleconym za potwierdzeniem odbioru.

6. Jeżeli podjęte działania nie przynoszą pozytywnego skutku Dyrektor Szkoły kieruje sprawę na drogę postępowania egzekucyjnego.

C. Oddalenie się ucznia od grupy w czasie wycieczki szkolnej na terenie miasta i poza miejscem zamieszkania.

1. Opiekun grupy/ kierownik wycieczki ustala okoliczności oddalenia i podejmuje natychmiastowe poszukiwania zaginionego ucznia:
  - a) poza miejscem zamieszkania poszukiwanie podejmuje kierownik wycieczki, a grupa z opiekunami pozostaje w ustalonym miejscu
  - b) w miejscu zamieszkania opiekun grupy zapewnia pozostałym dzieciom opiekę a sam bezzwłocznie podejmuje poszukiwania.
2. Po odnalezieniu ucznia opiekun grupy/ kierownik wycieczki:
  - a) wyjaśnia przyczyny, które doprowadziły do takiej sytuacji,
  - b) uświadamia odnalezionej osobie konsekwencje jej zachowania,
  - c) jeśli oddalenie było nieświadome, przypomina regulamin wycieczki i udziela uczniowi upomnienia,
  - d) jeśli oddalenie było świadome – przypomina regulamin wycieczki i informuje ucznia o sposobie ukarania, informuje rodziców/opiekunów prawnych.
3. Jeśli poszukiwania ucznia są bezskuteczne, opiekun/kierownik grupy informuje policję, Dyrektora Szkoły i rodziców/opiekunów prawnych.
4. Jeśli oddalenie od grupy będzie się powtarzało, uczestnictwo ucznia w następnej wycieczce organizowanej przez szkołę zostaje zawieszane.

D. Samowolne oddalenie się dziecka ze świetlicy.

1. Nauczyciel świetlicy ustala okoliczności oddalenia i podejmuje natychmiastowe poszukiwania zaginionego ucznia, odnotowuje w dokumentacji jego nieobecność. W przypadku, jeśli pełni opiekę jednoosobowo, powiadamia o fakcie Dyrekcję Szkoły.
2. Po odnalezieniu ucznia nauczyciel udziela mu upomnienia i informuje o konsekwencjach złamania zasad regulaminu oraz informuje o zaistniałym fakcie rodziców/opiekunów prawnych oraz wychowawcę klasy.
3. W przypadku nieodnalezienia dziecka nauczyciel świetlicy informuje o fakcie rodziców/opiekunów prawnych, Dyrektora.
4. Jeśli dalsze poszukiwania podjęte przez szkołę i rodziców nie przynoszą oczekiwanego rezultatu, Dyrektor Szkoły lub rodzic/opiekun prawny powiadamia policję.
5. Jeżeli zachowanie powtarza się nauczyciel świetlicy informuje pedagoga i wychowawcę klasy, którzy w porozumieniu z rodzicami podejmują działania zapobiegawcze.

XII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK NIEODEBRANIA DZIECKA PO ZAKOŃCZENIU ZAJĘĆ LEKCYJNYCH, POZALEKCYJNYCH LUB ZE ŚWIETLICY SZKOLNEJ PRZEZ RODZICÓW/OPIEKUNÓW.

1. Nauczyciel kontaktuje się telefonicznie z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka, ustala przyczyny zdarzenia i zapewnia dziecku opiekę do czasu ich przybycia.
2. Nauczyciel przypomina rodzicom/opiekunom prawnym, że są zobowiązani do punktualnego odbioru dziecka po zakończeniu zajęć edukacyjnych lub opiekuńczych.
3. W przypadku braku kontaktu z rodzicami/ opiekunami prawnymi nauczyciel powiadamia Dyrektora Szkoły, który podejmuje decyzje o powiadomieniu policji. Nauczyciel zapewnia w tym czasie dziecku opiekę.
4. Jeżeli sytuacja powtarza się nauczyciel informuje pedagoga i dyrektora szkoły, którzy rozpoznają sytuację i podejmują dalsze przewidziane prawem działania.

**XIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK
PODEJRZENIA, ŻE RODZIC/OPIEKUN ZGŁOSIŁ SIĘ PO
DZIECKO W STANIE UNIEMOŻLIWIAJĄCYM ZAPEWNIENIE
DZIECKU BEZPIECZEŃSTWA (POD WPŁYWEM ALKOHOLU
LUB ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH).**

1. W sytuacji, kiedy po odbiór ucznia ze szkoły po zajęciach edukacyjnych, pozalekcyjnych, opiekuńczych lub na wezwanie pielęgniarki szkolnej, nauczyciela lub Dyrektora Szkoły zgłosi się rodzic/opiekun, którego zachowanie wyraźnie wskazuje na spożycie alkoholu lub innych środków odurzających i zachodzi uzasadnione podejrzenie, że nie jest on w stanie zapewnić dziecku bezpieczeństwa nauczyciel odpowiedzialny za dziecko nie zezwala na przejęcie opieki przez tę osobę i prosi ją o natychmiastowe opuszczenie terenu szkoły.
2. W przypadku, gdy osoba będąca pod wpływem alkoholu lub środków odurzających odmawia opuszczenia terenu szkoły zawiadamia się Policję.
3. Nauczyciel powiadamia o sytuacji Dyrektora Szkoły, wychowawcę i pedagoga szkolnego oraz podejmuje próbę kontaktu z drugim rodzicem/opiekunem prawnym ucznia.
4. Jeśli nawiązanie kontaktu jest nieskuteczne w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły powiadamia Policję.

XIV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK BRAKU KONTAKTU Z RODZICAMI/OPIEKUNAMI PRAWNYMI UCZNIĄ.

1. W przypadku, gdy rodzic/opiekun prawny nie kontaktuje się z wychowawcą w czasie wyznaczonym, wychowawca prosi rodzica/ opiekuna prawnego o przybycie do szkoły, wykorzystując różne formy nawiązywania kontaktu z rodzicem: kontakt telefoniczny lub poprzez dziennik elektroniczny. Podjęte działania dokumentuje w dzienniku lekcyjnym.
2. W przypadku braku reakcji ze strony rodzica/opiekuna prawnego wychowawca wysyła list polecony za potwierdzeniem odbioru.
3. W przypadku, gdy rodzic/opiekun prawny nadal nie reaguje na wezwanie, wychowawca w porozumieniu z pedagogiem i Dyrektorem Szkoły podejmuje dalsze przewidziane prawem działania.

XV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK ZACHOWANIA UCZNIĄ UNIEMOŻLIWIAJĄCEGO PROWADZENIE LEKCJI (WULGARNE ZACHOWANIE W STOSUNKU DO RÓWIEŚNIKÓW I NAUCZYCIELI, GŁOŚNE ROZMOWY, CHODZENIE PO SALI, BRAK REAKCJI NA POLECENIA NAUCZYCIELA ITP.)

1. Nauczyciel prowadzący zajęcia upomina słownie ucznia, przeprowadza z nim rozmowę, a w przypadku braku reakcji, informuje o zachowaniu rodziców/opiekunów ucznia osobiście lub wpisując odpowiednią notatkę do zeszytu korespondencji lub zeszytu przedmiotowego. Na kolejnej lekcji kontroluje fakt zapoznania się rodzica z notatką.
2. W sytuacji wymagającej natychmiastowej interwencji innych osób nauczyciel powiadamia pedagoga lub Dyrektora Szkoły poprzez wyznaczonego ucznia.
3. Nauczyciel prowadzący zajęcia informuje o zdarzeniu wychowawcę i sporządza odpowiednią notatkę w dzienniku lekcyjnym.
4. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem oraz jego rodzicami/opiekunami prawnymi i wymierza kary zgodnie z WO.
5. W przypadku braku poprawy zachowania wychowawca w porozumieniu i w obecności nauczyciela prowadzącego i pedagoga przeprowadza rozmowę z uczniem oraz jego rodzicami/opiekunami prawnymi. W przypadkach trudnych konsultuje się z zespołem wychowawczym w celu podjęcia działań zmierzających do zdyscyplinowania ucznia.

XVI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI AGRESYWNEGO ZACHOWANIA UCZNIA WOBEC RÓWIEŚNIKÓW, NAUCZYCIELI I INNYCH PRACOWNIKÓW SZKOŁY ORAZ OSÓB PRZEBYWAJĄCYCH W SZKOLE.

A. Zachowania agresywne uczniów i innych osób nieletnich w stosunku do rówieśników.

1. Nauczyciel szkoły przerywa zachowanie agresywne, którego jest świadkiem i jeżeli jest taka możliwość przeprowadza wstępną rozmowę z uczniem i ustala okoliczności zdarzenia.
2. Nauczyciel informuje wychowawcę o zdarzeniu i wstępnych ustaleniach, a w uzasadnionych przypadkach pedagoga.
3. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem, sporządza notatkę w dzienniku lekcyjnym i wymierza karę stosowną do zaistniałej sytuacji, zgodną ze statutem szkoły.
4. Wychowawca informuje rodziców/ opiekunów prawnych ucznia o zdarzeniu i formie wymierzonej kary.
5. Jeżeli zachowania agresywne powtarzają się, wychowawca informuje pedagoga szkolnego, który podejmuje inne działania:
  - a) przeprowadza rozmowę interwencyjną w obecności rodziców
  - b) wnioskuje o zwołanie zespołu wychowawczego, który ustali dalszą strategię działań.Pedagog sporządza z podjętych działań notatki umieszczone w dokumentacji pedagoga.
6. W sytuacji, kiedy uczeń w dalszym ciągu stwarza zagrożenie dla innych uczniów, pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły i wychowawcą ucznia kieruje wnioskiem do sądu rodzinnego o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia.

B. Postępowanie wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa, (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.)

1. Nauczyciel niezwłocznie informuje o zdarzeniu pedagoga oraz Dyrektora Szkoły i jeśli jest to możliwe, zatrzymuje i przekazuje im sprawcę. Dyrektor Szkoły wzywa policję.
2. Nauczyciel zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje policji.
3. Pedagog w porozumieniu z nauczycielem lub wychowawcą ustala wstępnie okoliczności czynu, świadków zdarzenia i przekazuje te informacje policji.
4. Pedagog powiadamia rodziców/opiekunów prawnych ucznia - sprawcy i sporządza notatkę w dokumentacji pedagoga.
5. Pedagog jest obecny podczas wykonywania czynności przez policję przewidzianych prawem.
6. W sytuacjach wyjątkowych (zagrożenie życia, nieobecność dyrektora i pedagoga w godzinach zajęć popołudniowych w szkole, zajęć poza szkołą) nauczyciel bezzwłocznie powiadamia o przestępstwie (zdarzeniu) policję.

C. Postępowanie w przypadku agresji ucznia wobec nauczyciela, pracownika szkoły, innych osób dorosłych przebywających w szkole.

1. Nauczyciel/ pracownik szkoły/inna osoba informuje o zdarzeniu pedagoga lub Dyrektora Szkoły.
2. Pedagog ustala przebieg zajścia i świadków zdarzenia. Sporządza notatkę w dokumentacji pedagoga.
3. Pedagog wzywa do szkoły rodziców/opiekunów prawnych ucznia, informuje o zdarzeniu i dalszym postępowaniu wobec ucznia.
4. W uzasadnionych przypadkach pedagog szkoły wnioskuję o zwołanie zespołu wychowawczego, który ustali dalszą strategię działań.
5. Zawiadomienie policji odbywa się na wniosek poszkodowanego.
6. W sytuacji wyjątkowej (zagrożenia życia, nieobecności dyrektora, w godzinach zajęć popołudniowych w szkole) nauczyciel/ pracownik szkoły zawiadamia niezwłocznie o zdarzeniu policję.

XVII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ, KTÓRY STAŁ SIĘ OFIARĄ CZYNU KARALNEGO.

A. Postępowanie wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego w szkole.

1. Nauczyciel udziela pierwszej pomocy lub zapewnia jej udzielenie, wzywa pielęgniarkę, a w razie konieczności karetkę pogotowia.
2. Nauczyciel niezwłocznie powiadamia Dyrektora Szkoły i pedagoga oraz rodziców/opiekunów prawnych ucznia.
3. Pedagog w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły powiadamia policję i ustala okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia. Uzyskane informacje przekazuje policji i rodzicom/prawnym opiekunom. Z podjętych działań sporządza notatkę umieszczoną w dokumentacji szkoły.

B. Postępowanie wobec ofiar przemocy fizycznej i psychicznej w rodzinie.

1. Nauczyciel, który podejrzewa, że uczeń jest ofiarą przemocy domowej informuje o tym fakcie wychowawcę, a ten pedagoga.
2. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem, w zależności od sytuacji, przeprowadza rozmowę z dzieckiem, prosi pielęgniarkę szkolną o pomoc w dokonaniu wywiadu lub podejmuje inne przewidziane prawem czynności zmierzające do rozpoznania sprawy.
3. Pedagog w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły przeprowadza rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka. Informuje o podejrzeniu stosowania przemocy wobec dziecka i niedostatecznej nad nim opieki oraz o konsekwencjach takiego postępowania i wskazuje formy pomocy.
4. Pedagog sporządza notatkę z przeprowadzonej rozmowy, którą podpisują również rodzice/opiekunowie prawni dziecka.
5. Jeżeli podejrzenia potwierdzają się lub istnieje uzasadniona obawa, że dziecko jest ofiarą przemocy, pedagog wdraża procedurę Niebieskiej Karty lub informuje policję i sąd rodzinny. Sporządza notatkę w dokumentacji pedagoga. W przypadku rodziny objętej dozorem, o swoich podejrzeniach niezwłocznie informuje kuratora.

C. Postępowanie wobec ofiar i sprawców cyberprzemocy.

1. Nauczyciel, któremu zgłoszony został przypadek cyberprzemocy, informuje o zdarzeniu wychowawcę, a ten pedagoga i Dyrektora Szkoły.
2. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem przeprowadza rozmowę z ofiarą cyberprzemocy, udziela jej wsparcia i porady, ustala okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.
3. Wychowawca i pedagog przy udziale nauczyciela informatyki zabezpieczają dowody i jeżeli to możliwe, ustalają tożsamość sprawcy cyberprzemocy.

4. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem informuje o zdarzeniu rodziców/opiekunów prawnych poszkodowanego i sprawcy (jeżeli jest znany i nieletni).
5. Jeżeli sprawca cyberprzemocy jest uczniem szkoły, wychowawca postępuje zgodnie z zasadami oceny negatywnego zachowania zawartymi w WO.
6. W innych przypadkach pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły zawiadamia policję. Sporządza notatkę przechowywaną w dokumentacji pedagoga.
7. Wychowawca i pedagog monitorują sytuację ucznia (ofiary), sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane działania przemocowe bądź odwetowe ze strony sprawcy.

D. Postępowanie w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa cyfrowego ucznia („konta” związane z działalnością szkoły).

1. Nauczyciel, któremu zgłoszono przypadek naruszenie bezpieczeństwa cyfrowego przeprowadza rozmowę z uczestnikiem zdarzenia i informuje o tym fakcie wychowawcę, Dyrektora Szkoły oraz rodziców/opiekunów poszkodowanego dziecka.
2. Dyrektor Szkoły po konsultacji ze specjalistą z zakresu bezpieczeństwa cyfrowego ustala okoliczności zdarzenia i sprawcę naruszenie bezpieczeństwa.
3. Nauczyciel lub wychowawca przy wsparciu pedagoga szkolnego podejmuje stosowne działania wychowawcze i wyciąga konsekwencje wobec sprawcy, a w przypadku naruszenia prawa Dyrektor Szkoły powiadamia Policję.
4. Nauczyciel, wychowawca lub pedagog udziela uczestnikom zdarzenia wsparcia psychologicznego

E. Postępowanie w przypadku wystąpienia przypadku pedofilii lub molestowania w szkole.

1. Nauczyciel lub pracownik szkoły, który posiada informacje o zaistnieniu przypadku pedofilii w szkole bezzwłocznie podejmuje działania mające na celu powstrzymanie tego zjawiska, w pierwszej kolejności powiadamiając o zagrożeniu Dyrektora Szkoły oraz pedagoga/psychologa szkolnego.
2. Dyrektor Szkoły podejmuje działania zmierzające do potwierdzenia informacji o pojawianiu się osób obcych, zaczepiających uczniów i po tym fakcie bezzwłocznie powiadamia najbliższą placówkę Policji.
3. Dyrektor Szkoły przekazuje pracownikom szkoły informację o stwierdzonym zagrożeniu.
4. Wychowawcy klas oraz pedagog szkolny podejmują działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania potencjalnego zagrożenia i sposobach reakcji na nie.
5. W przypadku stwierdzenia, że uczeń był molestowany, bezzwłocznie powinni zostać powiadomieni rodzice/prawni opiekunowie ucznia oraz Policja w celu przeprowadzenia czynności sprawdzających, które umożliwią ustalenie sprawcy molestowania.
6. Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem, który był ofiarą molestowania w obecności rodziców i ustala okoliczności zdarzenia.
7. W przypadku, gdy jako sprawca wskazany jest inny uczeń Dyrektor wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia.

8. Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia.
9. Dyrektor Szkoły w porozumieniu z rodzicami/prawnymi opiekunami ustala działania z udziałem psychologa dziecięcego lub pedagoga w celu zapewnienia opieki na uczennicą/uczniem, będącym ofiarą molestowania.

F. Postępowanie w sytuacji wystąpienia przypadków niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole.

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły powinien powiadomić wychowawcę klasy i pedagoga szkolnego o przypadkach niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole, a jeżeli jest ich świadkiem, żąda od ucznia zaprzestania czynności i podejmuje z nim rozmowę wychowawczą.
2. W przypadku, gdy uczeń przekazuje nauczycielowi informację o niepokojących zachowaniach seksualnych, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez uczniów, którzy brali czynny udział w tego typu zachowaniach.
3. Wychowawca wraz z pedagogiem szkolnym przeprowadza rozmowę z uczniem oraz informuje o zaistniałym zdarzeniu rodziców ucznia.
4. Jeżeli przeprowadzenie rozmowy z uczniem nie jest wystarczające dla zmiany jego zachowań, wychowawca lub pedagog szkolny przekazuje rodzicom informację o zachowaniu ich dziecka, zobowiązując ich jednocześnie do szczególnego nadzoru nad nim.
5. Wychowawca może wezwać rodziców/opiekunów prawnych ucznia do szkoły i przeprowadzić rozmowę z uczniem w ich obecności oraz ustalić z nimi dalsze wspólne postępowanie z dzieckiem.
6. W sytuacji kiedy rodzice odmawiają współpracy lub nie reagują na wezwanie do pojawienia się w szkole, gdy szkoła wykorzysta dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych i nie przynoszą one spodziewanych efektów, a zachowanie ucznia wskazuje na znaczny stopień demoralizacji (np. uprawianie nierządu), Dyrektor Szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich lub Policję – Wydział ds. Nieletnich.
7. Gdy zachowanie ucznia może świadczyć o popełnieniu przez niego przestępstwa (np. gwałtu), pedagog szkolny w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły po uprzednim powiadomieniu o zajściu rodziców/opiekunów ucznia, zawiadamia najbliższą jednostkę Policji, która dalej postępuje zgodnie ze swoimi procedurami. Pedagog całe zdarzenie dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę.
8. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu karnego, Dyrektor Szkoły jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.

XVIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA PRZYPADKÓW ROZPOWSZECHNIANIA PORNOGRAFII W SZKOLE PRZEZ UCZNIĄ.

1. W przypadku powzięcia przez nauczyciela/rodzica lub inną osobę informacji o rozpowszechnianiu przez ucznia pornografii w Internecie, w szkole należy bezzwłocznie powiadomić Dyrektora Szkoły oraz administratora sieci o zaistniałym zdarzeniu.
2. W przypadku, gdy uczeń przekazuje informację o osobach, które pokazywały materiały pornograficzne, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez sprawców zdarzenia.
3. Dyrektor Szkoły winien przekazać informację o stwierdzonym zagrożeniu pracownikom szkoły.
4. Wychowawca klasy i pedagog szkolny winien podjąć działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania zagrożeń, jakie niesie za sobą upublicznianie materiałów o charakterze pornograficznym oraz wskazania możliwych konsekwencji tego typu działań.
5. Dyrektor winien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia, który rozpowszechniał materiały pornograficzne.
6. Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia.

XIX. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POWZIĘCIA INFORMACJI, ŻE UCZEŃ ZAMIERZA POPEŁNIĆ SAMOBÓJSTWO (INFORMACJA OD SAMEGO UCZNIA, KOLEGÓW, RODZINY, OSÓB POSTRONNYCH).

A. Zagrożenie samobójstwem na terenie szkoły.

1. Natychmiast po powzięciu informacji nauczyciel lub pracownik szkoły podejmuje następujące działania:
  - a) nie pozostawia ucznia samego,
  - b) próbuje przeprowadzić go w ustronne, bezpieczne miejsce,
  - c) udziela wsparcia emocjonalnego podczas rozmowy, ustala przyczyny i okoliczności podjęcia próby samobójczej,
  - d) niezwłocznie powiadamia wychowawcę, pedagoga i Dyrektora Szkoły, którzy informują o zagrożeniu rodziców ucznia,
  - e) przekazują dziecko pod opiekę rodziców lub jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa ucznia odpowiednim instytucjom (np. policja, sąd),
2. Po zażegnaniu bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia ucznia wychowawca, pedagog i Dyrektor Szkoły oraz zespół wychowawczy diagnozuje zaistniałą sytuację, analizuje przyczyny i ocenia zagrożenie, podejmuje działania profilaktyczno-wychowawcze w stosunku do ucznia i jego rodziców/opiekunów, monitoruje zagrożenie.
3. Wychowawca informuje o zagrożeniu klasowy zespół nauczycieli.

B. Zagrożenie samobójstwem poza terenem szkoły.

1. Nauczyciel lub pracownik szkoły, który powziął informację, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo zgłasza niezwłocznie ten fakt wychowawcy, pedagogowi i Dyrektorowi Szkoły.
2. Wychowawca i pedagog przeprowadzają z uczniem rozmowę w celu ocenienia ryzyka, udzielają uczniowi wsparcia emocjonalnego.
3. Wychowawca i pedagog przeprowadzają rozmowę z rodzicami/opiekunami ucznia, ustalają przyczyny zagrożenia, podejmują decyzję o dalszym postępowaniu wobec ucznia.
4. Wychowawca zwołuje spotkanie klasowego zespołu nauczycieli i w obecności pedagoga informuje o zagrożeniu. Zespół diagnozuje zaistniałą sytuację, analizuje przyczyny i ocenia zagrożenie, podejmuje działania profilaktyczno-wychowawcze w stosunku do ucznia i jego rodziców/opiekunów, monitoruje zagrożenie.
5. Wychowawca zgłasza problem na najbliższym spotkaniu zespołu wychowawczego.

Opracowano: sierpień 2019 r.

Zespół w składzie: Katarzyna Kamańczyk, Emilia Szwarz, Małgorzata Zaráś